

Учні Укр. Роб. Діт. Школи в Канаді самі говорять за свою працю

УСЯ ДІТВОРА УКРАЇНСЬКИХ ПРАЦЮЮЧИХ ДО УРДШКОЛИ — ЦЕ НАШЕ ГАСЛО В НАСТУПНОМУ ШКІЛРОЦІ

Вінніпег, Ман.

Учні Українських Робітничих Дітчих Школ в Канаді закінчили свою працю в цьому шкільному році. Повних десять місяців, а то й більше, вони працювали в українській робітничій школі, вивчали своєю рідною мовою в книжечках дитячої й юнацької літератури. Тримісячні звіти, що їх давали Юнацька Шкільна Управа самі, засвідчують про успішну працю у навчанні й вихованні молодшої зміни.

Коліж в минулих роках учні через цілий рік мучили одну книжку-читанку, а читали їх, то в цьому шкільному році, то зараз минає, учні наших шкіл прочитали за цілий рік більше 30 тисяч книжечок з різноманітним змістом. Книжечки писані чистою українською мовою, прикрашені хорошими малюнками, цікаві й примамливі змістом, писані найвідомішими письменниками українськими й світовими — це й та дитяча й юнацька література, на якій вивчає українська дітвора до своїх шкіл рідної мови.

Спробуйте тепер відібрати ті оті книжечки, а заставте їх працювати на одній однішній читачці, як минулими роками, а побачите, яку відповідь дасть вам дітвора.

Давніше по відділах Секції Молоді творили великі промови, дітвора не полагало, промови важко було впровадити, а зараз учні УРДШколи стали добрими оповідачами, навчилися опрацювати доповіді, навчилися самі шукати за матеріалом, навчилися дискусувати після доповіді.

Пригадує собі, як в місяці травні в 4-тій класі УРДШколи в Вінніпегу одна учениця зголосилася з оповіданням Коцюбинського "На камені". Оповідь дає. Іде досить слабо, мляво. Я вже докинув замітку, що непригодувалося в оповіданні. Скінчила вона оповідання, почався дискусія. На 28 присутніх учнів було 87 усеких питань, спростовань, заміток, ви-

світ за час вакацій повести у дітвору кампанія за придбанням більше учнів до УРДШколи під гаслом: УСЯ ДІТВОРА УКРАЇНСЬКИХ ПРАЦЮЮЧИХ ДО УРДШКОЛИ! В нас не єміє бути ні одного члена й членкині ТУРФДім, Жітєвської й РЗТ, які не послали б своїх дітей до УРДШколи. Зачиняйте в кампанії за учнями перше від себе самих. Так само треба відкрити двері УРДШколи на-

18 УЧНІВ УРДШКОЛИ В КОЛМЕН ПРОЧИТАЛИ ЗА РІК 449 КНИЖЕЧОК

Колмен, Алта.

Навчальний шкільний рік закінчено в нашій УРДШколі звітотом Юнацької Управи та конфертом на 29 червня. За дописання учнів нашої школи треба сказати, що найбільші успіхи в праці досягнули учні наймолодшої класи, першої. Вей вони за виймом двох, читають справно. Навіть ті учні, що залишили школу ще перед її закінченням, вивчили добре українського письма й друку. Правда, в самому писанні помітно деякі недоліки.

В третьому чвертьріччю, коли учні нашої УРДШколи вже більше вглибилися в працю, вони вже виробляли важкіші теми й більше самостійного характеру в опрацюванні. 18 учнів нашої УРДШколи прочитали за цілий рік 449 книжечок дитячої й юнацької літератури. З цього числа припадає на учнів першої класи 157 книжечок, на учнів третьої класи 183 книжечок, а 109 книжечок на учнів п'ятої класи. Між учнів, ми були й такі, що опрацювали до 50 книжечок за час шкільного року, були знов й такі, що за-

ЮНАЦЬКА ШКІЛЬНА УПРАВА У ФОРТ ФРЕНСЕС ГОВОРІТЬ САМА ЗА ПРАЦЮ УЧНІВ

Форт Френсес, Ont.

Дня 3 липня в нас відбулися збори родичів і всіх учнів Української Робітничої Дітчої Школи у Форт Френсес, на яких провідники клас давали звіти за шкільний рік за третій квартал. Присутні були всі родичі (з виймом двох). Старших товаришів і товаришок було около 50, а молодих понад 30.

В минулім кварталі були заведені змагання між 2—3, а 4—5 класами за скількисть прочитаних книжечок. Це дуже допомогло, бо учні прочитали дві рази більше книжечок як за друге чвертьріччя. Деякі учні прочитали більше як по 20 книжечок за три місяці, але не 2 і 3 класи, які й виграли змагання.

Учні прочитали книжечок за 3 квартали в першій класі 77, в другій і третій класі, що разом вийшло, 130 книжечок, учні четвертої й п'ятої класи 63 книжечок. Ми ще вчилися історії й географії України. Історію ми більше любимо, тому й більше успіхи на іспиті відповідали, як географію. Також в гуртках ми працювали. Ще ми мали різні писемні задачі і лекції, які викладав тов. учитель.

Минулого року лиш кілька учнів могли говорити на зборах чи в школі, а тепер майже всі учні виступають з доповідями, а доповідь за нас можуть вже добре говорити на українській мові. Тому тепер в кожну неділю на читаннях в Секції Молоді березняго відділду все виступають по 2-ох бесідників, а в старших відділду цього немає, бо вони ходили до школи за старої системи навчання й їм важко давати доповіді.

На зборах учнів старші товариші ТУРФДім викликали учнів, щоби переповідали зміст книжечок. Викликали слабших й сильніших учнів, але всі добре

осіж для усіх українських дітей працюючих батьків, які навчить не стоять в лавах наших організацій.

Стоїмо напорозі нового шкільного року й за мобілізування учнів до УРДШколи треба бачити вже завчасу. Уся українська працююча дітвора до УРДШКОЛИ! — оце наше гасло на наступний новий шкільний рік, яке ми мусимо виконати.

П. І.

З огляд на те, що в минулому шкільному році було 218 лекцій по дві години в кожній класі. Усі учні опрацювали по сурткам 209 ріжних тем по усім ділянкам науки. Самі учні дали 189 докладів зі своєї колективної праці.

Лекції по історії України мали 46, а по географії України 33, писемних завдань на різні теми було 41, відписів з таблиць й книжечок було 18, а диктантів 97. За цілий шкільний рік прочитали учні 610 книжечок, а переповідали зміст 317 книжечок. В нашій школі було 34 учнів, яких оповідали зміст прочитаних книжечок. Контрольних читаннів було за той час 34, від яких розмов з учнями 8. Учні вивчили в цьому шкільному році 12 українських народних пісень.

Шкільний комітет співпрацював тісно зі школою, члени Шкільного відділу учнів нашої школи за час цілого року 66 разів.

Оце в загальний стан праці учнів УРДШколи у Форт Френсес. Він являється найкращим показником, як повною силою працюють учні внарі зі своїм вчителем, зі шкільною, самими батьками й членством наших організацій. В нас тоді, що усі дбають на своє молодечу зміну, в нас є такі успіхи в праці.

За Шкільком:
В. Шумей, С. Калинюк, голова, учитель.

1407 КНИЖЕЧОК ПРОЧИТАЛИ 83 УЧНІВ ТІММІНС.

Тіммінс, Ont.

Наприкінці навчання в нашій школі було 83 учнів. Отих 83 учнів прочитали за навчальний шкільний рік 1407 книжечок. Табеля учнів і прочитаних книжечок є така:

17 учнів першої класи прочитали 294 книжечок, 21 учнів другої класи прочитали 665 книжечок, 25 учнів третьої класи прочитали 290 книжечок, а 20 учнів четвертої класи прочитали 158 книжечок дитячої й юнацької літератури. Правда, в нас бувують й такі учні, що не читали книжечок, помімо старших вчителів й членів Шкількома. В нас є зараз замало книжечок й треба на майбутнє подбати за більше число нових книжечок до нашої дитячої бібліотеки.

З навчанням історії й географії України стале трохи важкіше працює тому, що в нас, а головне в самих учнів, немає ніяких навчальних підручників по історії й географії, з якої вони могли б користати в самостійній праці. Запам'ятайте все те, що говориться учням в школі, важко.

Сумне трохи явище є те, що самі родичі замало або й цілком не співробітничують зі школою. А то й бувають випадки, що деякі батьки-навіть бувають погрожують відібрати своїх дітей зі школи, коли організація дисциплінує їх самих й не за школу.

Навчання в нашій школі почало першого серпня з тією надією, що чейже прешті самі батьки зрозуміють-виховну й навчальну працю молодечої зміни й поставлять в наступному шкільному році більше ціним до школи, чим в минулому.

УЧНІ УКР. РОБ. ДІТЧОЇ ШКОЛИ ПРАЦЮЮТЬ НА МІСЦЯХ ПРИ СТІНГАЗЕТАХ

Вінніпег, Ман.

Мало що не при кожній Українській Робітничій Дітчій Школі учні мають свою стінгазету, де пишуть усі свої поміччя та зауваги, а то й міркування. Пишуть до стінгазети учні найменші й старші віком, пишуть про все те, що бачили, чули від других, що прочитали в книжках, чи десь по інших часописах. Допише учні короткі, змістом повні без зайвих слів та натягувань, в тих дописах не видно вимушенних слів та повторювання.

Перед вами стінгазета учнів УРДШколи з Мус Джо, Саск. Назва тієї стінгазети "Наші Спурба". Ця стінгазета має всього чотири листки, більші трішки за звичайну форму паперу й має 16 дописів про усірину, писані самими учнями. Деякі дописи подаємо:

НА ФАРМАХ.

На істер-голандей я була на фармах у своєї тіткі. На фармі я бачила корови й маленькі коровки, коні й лоша. Одно ловакко цюйно мене не популо. Воно було гарне. Бачила ще багато курей, гусей та качок.

На фармах є багато годівлі. Я їх ладала. За один хвостик годра на фармах платять три центи. В неїлоно на фармах платять три центи. В неїлоно на фармах платять три центи. В неїлоно на фармах платять три центи. В неїлоно на фармах платять три центи.

НА ПАЗВІ.

На пазві ми граємося в бейсбал. Всего маємо до граєня тільки 15 минут. Але як значемо переститися, хто має бути пичер, то ті минути промигують, дзвінок задзвонить, а ми, не граєня, з неохотою вертаємо до класи. Так не повинно бути.

МІР, МАЛИЙ БРАТ ВОЛОДКО.

Я маю малого брата. Він називається Володко. Він ходить до англійської школи перший рік. Як він не має що робити, тоді їздить на байску або майструє. Він вже зробив собі самий аероплан, фаєрменкар, а зараз він робить великий трок і герез для него. Ми думаємо, що з нього щось таки буде.

СВЯТО ПОГАНІВ.

Давно жили люди, що мали та само свято, як мають зараз Християне, тільки трішки інакше. Вони святкували сонце, бо воно їх гріло, святкували весну, бо вона їм приносила добро. Весною, хто з тих людей побачив фіялку або ластівку, тоді вони мали велике свято. Той день приносили їм тепло і все добро.

Вол. Саломіч, учень 3 класи.

У своїх дописах учні пишуть відкрито за свої недомогання й не скривають нічого перед собою. Викривають все те на верхах, щоб ділу допомогти, зарадити. Й цікаво, що їхні дописи, навіть у різких випадках, не містять нічого їдкості й докучливої, яку нераз подібуеться в дописах старших дописувачів до робітничо-фермерської преси. А найголовніше те, що оті найменші дописувачі, дітвора, пишуть правду. От волямо дві три дописи зі стінгазети учнів УРДШколи у Вінніпегу:

ПРО НАШУ СТІНГАЗЕТУ.

Я до стінної газети йнакше, як наш редакційний комітет працює. До редакційного комітету вибрано сідуючих товаришів і товаришок: І. Безручок, Михайло Скринин, В. Злотий, Гейя Бойчук й Анна Пнапас. Також з кожної класи входить один член до цього комітету. Ми негодні видавати нашої газети, бо не маємо досить дописів. Учні кожної класи повинні писати до цієї газети, але вони не дають великої уваги на неї. Товариші й товаришки ви мусите писати самі, й другий раз, щоби всі мали свої дописи в нашій стінгазеті.

І. Б.

Я СКАЖУ ПАРУ СЛІВ ЗА ЧЕТВЕРТУ КЛАСУ...

Я, як юнок четвертої класи, напишу пару слів до нашої стінгазети. Учні четвертої класи не дуже добре поведуться, головної внасі пазви. Ми хочемо історію й географію України. Маємо усі учні читають книжечки і сповідання. За цей місяць ми прочитали 30 книжечок. Деякі учні приходять до класи запізно. Відкопи шкільний комітет приходити більше разів до нашої класи, учні працюють ліпше.

Анна Гербошек, учениця.

УЧНІ ШЕСТОЇ Й СЕМОЇ КЛАСИ ЗАХОВУЮТЬСЯ НЕДОБРЕ.

Учні шестої й семої класи поведуться поганіше, як котра інша класка в школі. Як дзвінок задзвонить, то учні не їздуть до класи, але ще бавляться. В класі сидять в котвах. Правда, як вчитель їм каже, то вони сондають котви. Як вчитель скінчить лекцію з географії або історії України, пуская нас на пазву, а по пазві ми розказуємо все, про що читали в наших книжечках. В 9 годній вечері ми вдемо додому.

Учень 7 класи.

Юнацька Шкільна Управа вже навіть започаткувала обмін з дописаними відомостями з інших Юнацьких Управ наших УРДШКОЛ. Вже навіть обмінюються деякі з них своїми стінгазетами. А членкиня Юнацької управи з Тіммінс, товаришка Ангеля Стахов, учениця четвертої класи, переслала допис про саму Шкільуправу. Вона пише:

ДЕЩО ПРО НАШІ СТАРИЙ ЗАРЯД І ШКОЛУ.

В нашій Українській Робітничій Дітчій Школі був шкільний заряд, вибраний поміж учнями, який має слідити за порядком. Це було перший раз в Тіммінс, щоб ми самі слідали за тишиною і порядком. Перший заряд не дуже то добре працював в перших двох місяцях, а потім учні й за-були, що такий заряд є. Тепер ми знову вибрали новий заряд, який називається "Юнацька Шкільна Управа". Я була в старім заряді і в цім тек є.

Тепер, щодо школи. Четверта класка відбуває свою науку в понеділок і четвер. Ми хочемо участину: історію України, географію, читавмо книжечки, розказуємо й пишемо. Потім ми даємо звіти з читання. Вже прикінці науки ми можемо ставити питання і можемо про щось оповідати. Оповідання, що ми чули доколка нас, що ми бачили, про що читали й інші. Це може є найцікавіша хвилина в наших науці. Але тут також ми трохи розможемо. Як наш учитель говорить дешо з історії України і географії, ми вже тихше сидимо. Ми найбільше любимо географію України тому, що її легко зрозуміти, а історію України вже тьма.

Нам учитель кілька разів звертає увагу, щоб ми захоувалися спокійно. Тепер, я думаю, не буде потрібно це робити тому, що наша Юнацька Шкільна Управа буде пробувати за-тримати спокій і порядок у нашій Українській Робітничій Дітчій Школі.

Ангеля Стахов, уч. 4 класи.

КОНЦЕРТИ ВІННІПЕГСЬКОЇ ДІВЧОЇ МАНДОЛІНОВОЇ ОРХЕСТРИ.

Дівоча Мандолінова-Орхестра при відділі ТУРФДім у Вінніпегу підчас своєї концертної обіздки відідає і дасть концерти в сідуючих місцевостях:

ПРУДГОМ, САСК. — в суботу, 26 липня, в Укр. Фермерськім Домі ім. Ів. Франка.

ПРУДГОМ, САСК. — в неділю, 27 липня, в Укр. Фермерськім Домі ім. Ів. Франка.

КОДВОРТ, САСК. — в понеділок, 28 липня, в "Тови Гал".

ВАКАВ, САСК. — у вівторок, 29 липня, в "Тови Гал".

В програму концерту входять найкращі українські народні пісні як хоральні, та к і сольові, дуети, квартети, скрипковий соля, класичні твори, а також українські народні танки. Приходять численно почути прекрасний спів і музику молодих українських дівчат, дітей організованих робітників з Вінніпегу та побудуватись українськими народними танками.

ВЕЛИКА ВИПРОДАЖ НАЙНОВІШИХ ГРАМОФОННИХ РЕКОРДІВ.

РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКА КНИГАРНЯ має зараз на складі велику кількість найновіших грамофонних рекордів, яких нема помічено в ні каталогові. Десять палени рекорди, які переде продавалися по 75 центів один, зараз можете в нас купити тільки ЗА 60 ЦЕНТІВ. МЕНШЕ ЧИМ ЧОТИРИ РЕКРДИ НЕ ВИСИЛАЄМО НИКОМУ. Причина цьому є та, що кошти пакування цих рекордів вносять досить дорого, а до того і небезпечно таку малу кількість вислати. Гошки до грамофонів можете в нас купити від 15 до 25 центів за скрипку (200 годок в одній).

Замовляйте сідуючі рекорди:

- 75013 Інтернаціонал і Марш свободи. Орхестра
- 27119 Вічний революціонер і Ой зацпала черемшина. Хор і орх. Гуменюка
- 15585 Лучше було не любити і Кума. Дуєт з акомпаніментом гітар
- 27233 Козачка шумка і Ох ти Дзюбо любо. Т. Синютин
- 27235 Як поїду з кіними наші і Дівоча відмова. Т. Синютин
- 27232 Ой не шуми дуже дуже і Соколом стрілою. Співає хор "Галицький Бонн", орхестра І. Криськова.
- 27227 Коломийка, Тарнопільська і Скалатська зі співом. Орх. Гуменюка
- 27226 Докончення вимплетини і Даропанка. Орх. Гуменюка
- 27225 Полька Рогатинська і Мазурка. Орх. Томаса
- 27224 Попадіс зелений і Полька Голутино. Гол. Кузний
- 27223 Фаміліяні троблі і Відпуст. Жуківський
- 27222 Ревентий на забаві і Троблі з макрочами. Орх. Гуменюка
- 27221 Просьба-ліноні і Іван убійник. Орх. Гуменюка
- 27220 Козак жидачівський і Танець Гусар. Орх. Томаса
- 27219 Чотирнадцятий рокок смутний настав. Дітчек і Малотончик
- 27218 Полька Свобода і З Галичини. Орх. Томаса
- 27204 Змовини, часть 1 і 2. Орхестра Гуменюка зі співом
- 27214 Змовини, часть 3 і 4. Орхестра і хор Гуменюка
- 27216 Багацькі вимплетини і Псалмі. Орхестра і хор
- 27211 Пан Выборчий і Кучерва Катерина. В. Ділов
- 27208 Вальс "Соня" і Забава в куми. Жуківський і Літцак
- 27228 Багацьке весілля. Орх. Гуменюка
- 15604 Ой на горі жєні жєлуть і Розвайяєсь, ой ти старий дубе. Укр. хор

12 ЦАЛЕВИ РЕКОРДИ ПО \$1.25:

- 70010 Заповіт і Ура в бій і Хто за нами. Хор ім. Лисенка
- 70015 Вечерини, часть 1 і 2. Співає хор "Сурма" з орхестрою
- 70016 Вечерини, часть 3 і 4. Співає хор "Сурма" з орхестрою
- 79002 Вечерини, часть 1 і 2. Грає Бронсвик Укр. орхестра
- 79003 Вечерини, часть 3 і 4. Грає Бронсвик Укр. орхестра
- 64001 Ей ухнем і Сонце сходить і захопить. Співає В. Ділов з орхестрою

РЕКОРДІВ НА С.О.Д. НИКОМУ НЕ ВИСИЛАЄМО. Всі замовлення разом з належністю посилайте на адресу:

THE WORKERS AND FARMERS BOOK STORE
800 BELKIRK AVENUE — WINNIPEG, MAN.